Ч. 11 (10.979). Львів неділя 16. січня 1927. Poesiowa opłata zastacona ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Timeo Danaos.

Львів, 14. січня 1927.

Від початку обсади західно-українських земель польськими збройними силами Польща забралася до „розвязки" української справи. Соймі, уряд, громадянство, „кресові" організації, праві, ліві і центрові польські партії, – всі вони тільки й жураби мали, що „справедлива розвязка" українського питання. Вісім літ приналежности західно-українських земель до відродженої Польщі—це одна безперервна, безнастанна, вічно повторювана, змінювана і поправлювана „розвязка".

Який її білянс? Просто величавий. На протязі восьмилітнього — так сказатиб — новопольського періоду перестало істнувати 2.166 українських початкових (всенародніх) шкіл, оставші після австрійського періоду нечисленні українські середні школи або фактично зутраквізовано (ґімназії), або спольонізовано (утраквістичні учит. семинарії), всюди переводячи зменшення фреквенції, українські катедри на львівському університеті зліквідовано. Всяку спробу розвитку українського приватного шкільництва, особливо початкового і високого вбито зразу адміністраційними засобами.

Земельне питання почато „розвязувати" шляхом цивільної кольонізації й осадництва, заробіткову еміґрацію шляхом її припинення із української території, відбудову знищених війною областей при допомозі будови косцюлків, польських людових домів і т. і., кредит шляхом беззворотних допомог осадникам, допомогу хліборобству митною політикою й обезціненням хліборобських продуктів при одночасному поширенні податкової скалі.

Політичну сторінку життя українського народу під Польщею „розвязано" шляхом адміністраційного поділу української території, приноровленого до скомбінованих польонізаційних плянів (поділ на воєвідства), ліквідацією самоврядування, припиненням ініціятиви українського громадянства, поліційним режімом і пімстою за 1919 рік, супроводженою льокавтом службовиків-українців, безчисленними арештами, процесами, присудами, переслідуванням преси, деморалізаційно-розкладовими способами у відношенні до українського населення і т. і.

Здавалось би що всі справи, звязані з українським питанням, уже радикально „розвязано". Бо щож могло лишитися ще до „розвязки". Хіба фізична веґетація українців, „уніфікованих" у всіх ділянках суспільного життя. Одначе пануючий „уніфікаційний" принцип ледви чи справиться з цею останньою й остаточною „розвязкою". На цю тему пише К. Сроковський у своїй відомій брошурі („Sprawa narodowościowa na kresach wschodnich") ось що:

„Уніфікаційний принціп зустрічав певну точку у збірній психіці самого піддаваного процесові уніфікації народу, якої ніколи не міг переступити. Уніфікований нарід залежно від натиску, при якому відбувався процес уніфікації, втрачав менше або більше зі своїх сил, часто позбувався зовсім цілих витворених собою суспільних верств, корчився територіяльно і господарчо, завмирав культурно, але остаточно не гинув, якщо тільки з оглядів матеріяльних чи господарських не приноровлювано до нього крайніх метод — фізичного винищення. Але що ті останні методи занехано в Европі менш більш перед кількасот літами, то від того часу не можна ствердити ані одного випадку дійсного загину народу".

Очевидно, всі дотеперішні „розвязки" в своїй сумі і висліді мали дати останню. Одначе широкий рот виявився грубо діспропорціональним у порівнанні з жолудком —з одного боку, а з жилавістю і нестравністю „уніфікованих" з другого. Тому то „розвязка" продовжується, від часу міняючи тільки її ініціяторів і авторів.

Після правих і центрових розвязчиків тепер прийшли до голосу „ліві" під проводом Т. Голувка. Перші переводили „розвязку" без належного підготування, без студій, надто нагально, а через те й менше трівко. Другі підходять до справи з більшою обережністю. Перш усього годиться справу відповідно „перестудіювати". З тією метою засновано інститут для студій над „національними меншостями" в Польщі, поділивши його на пять секцій (українську секцію вже зорганізовано). Одночасно з теоретичною підготовкою комітет знавців для справ „нац меншостей" при політичному комітеті Ради міністрів, у складі Васілевський-Левенгерц-Голувко, намічує й практичну „розвязку". По вісткам польської преси на першому пляні тієї комісії находяться справи, що торкаються українського й білоруського населення в ділянці адміністрації, справ господарчих і культурних.

Комітет знавців це найважча змора, що повисла над українським населенням. Всі дотеперішні „розвязки", ліквідуючі здобутки українського народу під Польщею, родилися в тому комітеті, створюючи одночасно для заграниці фікцію „заспокоювання" елементарних вимог українського населення. Не інше завдання має той комітет і в зміненому складі.

В якому напрямку може відбуватися „розвязка" українського питання під авспіціями Голувок і Левенгерців?

Деякі познаки під цим оглядом маємо вже у фактах, які на днях заістнували. Маємо на думці призначення міністром освіти сен. Добруцького та урядове здійснювання земельної реформи шляхом тзв. примусового викупу.

Становище уряду в обох цих справах ясно вказує, в якому напрямку буде відбуватися дальша „розвязка". Новий міністр освіти заявив, що в шкільній політиці він сліпо йтиме слідами свого попередника віцепрем. Бартеля. Що це значить? Це значить, що він, як це робив його попередник, утверджуватиме в шкільній ділянці стан, створений Ст. Ґрабським, стан ліквідації українського шкільництва з одночасною розбудовою польського. Зновуж Рада міністрів, здійснюючи закон „про здійснення земельної реформи" (з 28. грудня 1925), проголосила список примусово призначених до викупу маєтків, чи їх частин. Примусовий викуп обмежено виключно до польської національної території, а непорушними збережено земельні простори „кресових" магнатів, щоби тільки український селянин не прийшов у посідання навіть панського неужитку, щоби тим чином не зменшено польського стану посідання на „кресах".

Вже це відношення до шкільних і земельних потреб українського населення визначує лінію польської політики на українських землях. Тому до галасу „знавців" треба ставитися тільки під кутом: Timeo Danaos et dona ferentes.

Комітети незаможників.

З нагоди V. зїзду Комнезамів.

Останній зїзд комітетів незаможних селян відбувався ще в 1924 р. Від того часу богато змінилося у відносинах на Україні, не могли ті зміни не зачепити і комнезамів. Їх урядово зреформували, надали їм інший зміст і інший напрям діяльности. Наслідки реформи були такі, що комнезами почали розвалюватися. Треба було творити їх наново і зовсім штучно.

Чому воно так сталося? — В перших роках большовицької революції і в часах воєнного комунізму комітети незаможних селян були авангардою большовицької влади на селі. Члени комнезамів виконували на селі диктатуру та держали в своїх руках неподільно всі адміністративні функції. З ходом часу комуністи переконалися, що диктатура комнезамів не доводить по селах до нічого доброго, що вона дискредитує в очах селян комуністичну владу та підриває до неї всяке довіря. За сваволю та надужиття влади судила радвлада многих і многих представників сільських комнезамів. Найхарактеристичнішим і типовим того роду судом була відома нашим читачам справа відомого незаможника Попандупала, що тероризував село, ширив у ньому одночасно деморалізацію, вбивав скрито ворогів і був більшим диктатором у своєму царстві як компартія в цілому СРСР.

Все це спричинило реформу комнезамів у тому напрямі, що їм відібрали офіціяльний большовицький характер, позбавили їх усіх адміністративних функцій та перетворили ті твердині сільської диктатури в громадські установи. Коли це сталося, коли незаможники втратили право „правити" і наживатись коштом інших навіть дуже бідних селян, але чесних і працьовитих, що не належали до комнезамів, то ці останні самочинно розлетілися. Бо й якже могли істнувати, коли їм відібрано право галапасування на організмі інших та зіслано на них таку благодать, як працювати над зближенням бідняків зі середняками в господарському і політичному розумінні? Комнезами стали по реформі організаціями, що мали крім того розвивати широку господарську самодіяльність серед бідняків. Важкий це був удар і горіх до згриження для всіх тих елементів, що привикли тільки панувати і вони розчаровані та прибиті розбрились. Тому то й не було аж цілих 2 і пів року всеукраїнського зїзду комнезамів.

Та була ще инша причина розвалу комнезамів. Ще перед 1924 р. засновували большовики по селах т. зв. комітети взаїмодопомоги („К. В. Д."), або селянські товариства взаїмодопомоги („С. Т. В."). Їх завданням була господарська організація бідняків і допомога для них. Коли комнезами зреформовано, то їх цілі й завдання позірно ніби то й зійшлися. А тому ідейні приклонники і робітники комнезамів — а таких було дуже мало — теж заломилися і почали твердити, що двох однакових установ, що працювалиб на селі рівнорядно, не треба.

Тут то інґерувала партія, яка і виснила, що С. Т. В. мають за ціль „допомогу незаможнім шарам селянства в піднесенні господарства і тому вони повинні використовувати як найдоцільніше державну допомогу, а організації К. Н. С. повинні розвинути широку господарську самодіяльність". Та ріжниця між ними не тільки та, бо комнезами мають крім того ще й інші завдання, а то: „вони повинні бути соціяльною базою диктатури бідноти над глитайським елементом".

Самозрозуміло, що комуністи кинулися дуже інтензивно до штучного урухомлювання зреформованих комнезамів, як підстав своєї диктатури на селі, намагаючися при тому використати ці установи для зближування незаможників зі середняками. Одначе наслідки тієї акції дуже не значні. Про те свідчить між іншим і постанова політбюра КП(б)У з 31. XII. 1925, де між іншим сказано, що

„недостатньо розвинулася громадська й господарська діяльність КНС, і їхня робота не набула систематичного та організованого характеру; трапляються випадки недостатньої ініціятиви КНС у роботі, має місце замкнутість, відокремлення від решти бідноти і недоброзичливе ставлення до середняків і організації КНС не завжди мають достатчний авторитет серед середняків і їхній вплив на громадянське і господарське життя села буває далеко недостаточний".

Не краще стоїть справа і в комітетах взаїмодопомоги. Про них теж саме політбюро КП(б)У висказалося в своїй постанові з дня 23. XII. 1926 приблизно також як про комнезами:

„В сільських товариствах взаїмодопомоги слабо розгорнуто роботу по організації справжньої взаїмодопомоги селянству й організації ріжних бідняцьких обєднань і товариств; СТВ, як громадські організації, не досить усвідомили громадські методи праці. Тому не було достаточної громадської контролі, ревізійні комісії слабо розвивали свою роботу, що причинилося до всяких зловживань і розтрат (очев. державного гроша, що напливав до них у виді субсидій)"

Отже обі установи, що мають бути опорою диктатури комуністів на селі, не дописують. На чімже будують свої пляни і бажання позискати село для себе комуністи? — Все таки на обох тих установах а в першій мірі на комнезамах. І тому на V. зїзді комнезамів, що відбувся в часі між 4—8 січня ц. р. в Харкові, всі промовці та референти промовляли про місію комнезамів дуже бадьоро, в суперлятивах, з полетом і з міною якнайкращих перспектив.

Ось заступник голови Центр. Комітету комнезамів у Харкові Винників подав на зїзді такі пророчисті цифри про ту організацію: перед реформою мали комнезами міліон двісті тисяч членів на Україні, по реформі по двох і пів роках праці

нараховують вони тільки 500 тисяч членів, тобто на цілих 54 відс. менше. Та це, на думку, Винникова не має ніякого значіння, бо вони, тобто комнезами, хоч і занепали чисельно, то зате скріпли щодо якости. Бо ось вони, мовляв, мають нині у сільських радах аж 27 відс. членів, а між головами сільрад члени комнезамів становлять ще 59 відсотків. Перед реформою в усіх тих установах члени комнезамів становили як не сто, то щонайменше 95 відсотків. Та річ у тому, що тепер, хоч їх і менше, то зате їх якість краща. Так твердить Винників, так твердять за ним і всі комуністи і на основі того невідповідаючого правді твердження вони свідомо пускають блахмана про те, що їх позиція на селі завдяки впливам комнезамів сильна. Саміж комнезами, на їх думку, вповні виввязуються зі свого завдання. Одначе це не перешкаджає томуж Винникову в тій самій промові заняти подібне до політбюра КП(б)У скептичне становище до діяльности комнезамів і сказати:

„подекуди помічається ще пасивність місцевих організацій. Нам відомі факти, коли по шість місяців не скликались зборів незаможників, коли організації не проводять ніякої роботи тощо".

З дискусії над рефератами Винникова і Петровського вийшло на яву поважне невдоволення з діяльности Центрального Комітету комнезамів у Харкові і взагалі розчарування в доцільности якоїнебудь діяльности тих установ. Таке читається між стрічками пресових звітів зі зізду. Багато делегатів скаржилось — пишуть „Вісти" — на зміцнення глитая на селі, на прагнення його пригнобити і поневолити бідноту. Щож до колективізації бідняцьких господарств, яку мають реалізувати комнезами, то про неї сказав делегат Митрофанів з Одещини дуже коротко і злобно ось як: „**У колективізації сім няньок, а дитя без ока**".

Ось так то рвуться і самоліквідуються поволі всі твердині комуністичної „всесильности" в українському селі. До цього замітного, а останніми часами дуже рідкого зізду ми ще повернемо, бо проголошені на ньому матеріяли про українське село занадто важні, щоби можна було перейти попри них мовчки.

Українці в Канаді.

Початки української еміграції в Канаді. — Наша еміграція з суспільно-економічного боку. — Українська інтелігенція. — Будучність українців в Канаді.

(З розмови з п. Ю. Дробеем.)

У Львові задержався був на кілька днів репрезентант відомої компанії „Гвайт Стар Лінія" на західну Канаду п. Юрій Дробей, якого службові обовязки покликують що року на кілька місяців до Европи. Постійно перебуває п. Дробей в Едмонтоні, поважному осередку української еміграції в Канаді, де виходить тижневик в українській мові „Наш Поступ". Тому, що п. Дробей перебуває від дитинства в Канаді і бере участь в українському життю визнається дуже добре в тамошніх відносинах взагалі, а в життю української еміграції зокрема. Думаємо, що нашим читачам буде цікаво почути дещо про ці справи з уст самого п. Дробея, якого ми просили подати нам інформації про життя української півміліонової маси в Канаді.

Еміграція на ширшу скалю з Галичини й Буковини до Канади — говорив наш гість — зачалася рівно перед 26 роками, себто з початком XX. століття. Старших українських емігрантів дуже мало. За час війни і після її покінчення еміграційний рух до Канади з наших земель припинився зовсім і щойно в останніх двох-трьох роках цей рух зростає наново, одначе йому з ріжних причин дуже далеко до тої масовости, що її він виказував перед війною.

На питання, що представляє тепер собою з суспільно-економічного боку наша маса в Канаді, п. Дробей відповів так: Наші люди приїхали до Канади крайними нуждарями, маючи тільки охочі руки і сильні мязи до праці. І тільки важкою працею, а нічим більше дійшли вони до того добробуту і значіння, що їх мають нині. Це була дійсно преважка праця в дуже тяжких і трудних умовах, до того в чужому середовищі, серед зовсім інших людей і обставин. Працю ту може оцінити як слід тільки той, хто її бачив на власні очі. Висліди тої праці такі, що наш елемент в Канаді цінять усі, уважаючи його зовсім слушно справжнім носієм культури на безмежних канадійських просторах. Цю працю подивляли й визначні чужинці. Так прим. покійний проф. віденського університету Філіповіч, що перед війною був у Канаді і придивлявся життю нашого народу, висказувався і на місці і в своїх працях з великим признанням про тугість, спосібність і творчу працю українського елементу серед канадійських прерій. То тільки тут, у старому краю, уважають наш нарід некультурним і меншевартним. Чужинці дивляться на нас іншим оком.

З суспільного боку маємо між нашою еміграцією в Канаді головно фармерів-селян і робітників та горстку вірної тому народові інтелігенції. Загал нашого населення творять фармери, одначе вони живуть розкинені по своїх фармах-хуторах і їм, як врештою всюди в світі селянам, важко зорганізуватися. Наш робітничий елемент занятий переважно при залізницях і по шахтах. Робітників-професіоналів, таксамо як у старому краю, маємо дуже мало, хоч вони легко находять роботу і є добре платні. Найліпше поводиться очевидно фармерам. Майно тих наших людей, що вже перед війною мали свої господарства, представляє сьогодні вартість пересічно 40–50 тисяч долярів. А в неділі чи свята то аж роїться біля наших церков від авт, власниками яких є наші переселенці. До того дійшли наші люди важким, невтомимим трудом!

Щодо української інтелігенції в Канаді, то вона, як уже зазначено вище, нечисленна. Це священики, учителі, урядовці по ріжних установах і дрібний гурток інтелігентів вільних професій (адвокатів, лікарів, то-що). Найбільш незавидна доля священиків, які вповні залежні від своїх вірних, бо живуть тільки з того, що дістануть від них. Праця священиків важка ще й тому, що їх парохії сильно розкинені і вони мусять обїздити їх у всяку пору й негоду. На жаль, наша інтелігенція розбита на релігійні і партійні гуртки, що фатально відбивається на цілій нашій праці в Канаді.

В останньому часі дістаємо в Канаді чимраз більше молодої української інтелігенції вже канадійського хову. Яку ролю відіграє вона в нашому життю, говорити про це передчасно.

На будучність нашої еміграції в Канаді з національного боку дивиться п. Дробей песимістично. Хоч наш елемент поступив там дуже сильно, доказом чого хочби вибір посла Лучковича з вегревилського виборчого округа до центрального парляменту в Отаві (це перший такий вибір), а також вибір українського комуніста Колісника до міської ради у Вінніпегу, — то всеж таки Українці в Канаді підпадають сильно денаціоналізаційним впливам окружаючого англійського світа. Це видно найкраще на молодому українському поколінні в Канаді, яке вже не тільки не почуває ніяких звязків з українським народом в Европі, але думає і говорить переважно по англійськи. До певної міри міг би тій денаціоналізаційній филі протиділати приплив свіжих емігрантів з Европи, а передовсім ідейні, віддані рідній справі інтелігенти, вільні від самолюбства і партійної гризні.

Анисія Свєнціцька. 3)

ВІРА І НАУКА.

(Продовження.)

Більшовики переслідують православну церкву за те, що вона нібито боронить старого режіму; вони докоряють їй буржуйством. Одначе церква не розвязує проблєми власти. Всяка земна влада є часовою, хвилевою, змінною. Наймудріша, найсправедливіша влада в дану хвилину є і найкращою владою. Церква не може йти проти рівномірного і справедливого розділу богацтв. Дух насили і презирства у відношенні до людини відпирає кожного щиро релігійного чоловіка, бо кожна особовість має свою ціну в християнстві. Немає нічого більше небезпечного за думку: „власть — для власти", з якою вяжеться відсутність морального авторитету, змішання понять добра й зла, затрата почуття справедливости. „Буржуйність", як духовий настрій — самодовольство, брак пориву, глядання за вигодами життя „у милій обстановочці" — є не тільки признакою і прикметою буржуйського укладу життя. Ця буржуйність відома і прикметна теж комуністам.

„Не гасіть духа свойого" — це заповіт проти буржуйности. Подвиг, досконалення, творчість — ось динаміка духа, що творить життя і нас смертних чинить безсмертними. Статичний спокій усіх творчих сил людини шкодить душі, прискорює ще за життя смерть духову і гнійний розклад учинків самолюбства.

Ослаблення релігійної віри і пониження особової гідности людей діється не тільки в більшовицькому світі. В католицьких країнах, не зважаючи на великий внішній авторитет державної релігії — віра таки потрясена. Наша доба — доба всяких диктатур: диктатури пролетаріяту, диктатури фашизму, диктатури спасителів державности, диктатури одної нації над другою, і т. і., словом — гіпноза всякої насили. Затрачена віра в людину, як у вище єство, як у подобу божу. Обличчя звіря запанувало. Розуміння справедливости захиталося, правий суд — це рідкість: приналежність до пануючої партії спасала від карної відповідальности — як у нехристіянських, так і у християнських державах — неодного злочинця.

Між причинами упадку релігії вказують на ріст науки, повоєнний загальний упадок моралі й оскудіння духового, творчого життя внутрі самої церкви, обниження моральної відповідальности серед її представників. Одначе помиляються, коли думають, що наука підриває релігію. Питання про релігію не рішається зрадливими питаннями і більше-менше вдатними відповідями на них. Суть релігії є у відношенні людини до Бога й у звязаних із цим наслідками морального обовязку, напрямку, приказу. Рішення релігії є безумовно незмінні, глибина релігійного проникнення є ріжна, ріжні є й символи релігії.

Наука рішає питання взаємовідношень явищ в їх часовости. Наукові теорії все зглядні; вони істнують — поки успішно вияснюють певний круг явищ і змінюються іншими теоріями, більше корисними і пригожими для тогож вияснення. Релігія не входить в область науки, а наука не входить в область релігії. Для добра релігії і науки необхідно освідомити собі ріжницю їх завдань і намічених цілей.

—o—

Православна церква в СРСР. пережила всю гіркість приниження і глибину упадку. Досвід страждання, свідомість вини, смирення і каяття поведуть її до просвітлення і очищення. Нехай, що богато відпало з лона церкви, зате ті, що осталися і наново навернулися, настaлюються у своїй вірі і якістю підоймуть її склад.

І прийде пора — коли мине час духовного бунту, коли настане велика туга по вірі, коли нарід відчує опустошення своєї душі і запрагне цілющої води з джерела життя — віри. І останеться те, до чого веде колесо історичних подій: на місце невдачних кличів фашизму, соціялізму і комунізму, що все більше і більше звужували русло життя, впираючи його в боротьбу політичних партій і поодиноких суспільних верстов, прийде нове. Новий світогляд обхоплюватиме не тільки економічне і класове питання людства, але всі сторінки людського життя. Настане пора гармонійного співжиття плоті й духа, землі й неба.

—o—

Хоча західна церква користується усією повнотою вішнього авторитету, то червяк розкладу точить і її. Оскудіння духовного життя замічається все більше. Змагання до зовнішньої міці, до зовнішньої поваги, постійне змагання в ширину погубно відбивається на поглибленні релігійного життя. Організація, політика, плекання привичок, внішне заховання форми — трафарет релігійности — заміняли повноту релігійного життя з ділами віри, з чинною любовою.

Церква уступає дещо зі своєї внутрішньої гідности, щоби тільки запевнити собі договір — конкордат і стати державною релігією. А в ролі державної офіціяльна церква підтримує державу у всіх її неправдах і зловживаннях. В часі війни і після війни церква не брала в оборону поневолених народів, а навпаки все йшла тільки із сильними державними народами й освячувала їх насилу над розбитими, обездоленими, приниженими. У хвилини, коли вирішувалася доля богатьох народів — церква не виявляла вищої совісти нелицемірного судді, не накликала до миру, не піддержувала найзвичайніших (найелементарніших) основ справедливости. Церква не осмілилася осудити війну сильних, але осуджує революцію слабих.

Дух приспособлення, а не творчости став основною рисою земної церкви. Творчість і вища діяльність (активність) стали їй чужі. А були часи, коли церква осмілялася осуджувати своїх владик і царів лише силою свого духового авторитету, силою своєї соборної святости. Було це і в Москві, коли патріярхи обличали московських царів у неправді; коли святі і „юроди" говорили терпкими словами гірку правду київським князям; коли праведний епископ був уздою повздержности буйному царю півсвіта. Так були, є... і певно будуть безпристрасні оборонці правди і справедливости.

(Докінчення буде.)

Без змін.

„Сесія" комітету трьох. — Два комунікати. — Зростаюча скромність. — З попа муха або величавий „пшик".

На протязі кількох днів (від 9-ого до 13-го січня) відбувалася „сесія" комітету трьох — або тзв. комітету для справ східних восвідств і національних меншостей при політичному комітеті Ради міністрів. Крім трьох „знавців" (Л. Василевський, Левенгерц і Голувко) в „сесії" взяли участь: д-р Світальський, начальник політичного департаменту в міністерстві внутр. справ і Сухенек-Сухецький, начальник національного відділу тогож міністерства.

Перший півофіційний комунікат стверджував, що комісія займається справами українського й білоруського населення в ділянці адміністраційній, господарській і культурній. При тій нагоді комісія зазначила, що вістки деяких газет про переговори п. Голувка з представниками українського університету в Празі не відповідають дійсности. Подорож Т. Голувка мала на меті познайомитися зі станом й організацією Української Господарської Академії в Подєбрадах.

Другий комунікат („патовий") ще скромніший. Про адміністраційні і господарчі справи взагалі не згадується, а зазначується лише, що комісія займалася виключно тільки справою всенароднього і середнього шкільництва „меншости" української, білоруської і литовської і в тому напрямку винесла низку постанов. Крім того обговорювано деякі конкретні справи, що торкаються православної церкви. Крім цих теоретичних міркувань ухвалено й щось конкретного, а саме постановлено скликати анкету в поодиноких справах що торкаються „національних меншостей".

Цей скромний вислід „сесії" буде ще скромніший, коли розшифрувати „низку" винесених комісією постанов. Отже справа українського університету, як подають добре поінформовані польські органи — взагалі не була розглядана ані в комісії трьох, ані в уряді, ані в ніяких міродатних сферах. Не є ця справа зовсім актуальною і нема найменших виглядів, щоби вона в близькому часі стала актуальною. Розгляд шкільних справ торкається українського, білоруського і литовського шкільництва тільки на землях, що передтим належали до Росії. Справи Сх. Галичини взагалі не входили в обсяг зацікавлення комісії. Виняток становить можливість зміни на становищі тернопільського воєводи. Окремо комісія постановила дати урядові пораду, щоби видав амнестію для тих українських політичних вязнів, що їх засудили польські суди у звязку з польсько-українською війною в рр. 1918—19.

А тепер що конкретного принесла „сесія"? Коли вірити винесеним постановам, то принесла „зміну" шк. політики на Волині, що певно виявиться реактивуванням кількох або кільканацятьох українських народніх шкіл із зліквідованих 421 і наданням права прилюдности одній приватній гімназії. Ну — й амнестія, себто звільнення кількох чи кільканацятьох політичних вязнів, засуджених за події з 1918 і 1919 р., бо сотні їх після восьми літ від тих подій або вже відтерпіли свої роки тюремщини, або перенеслися на другий світ, не видержавши тюремних терпінь. Ось і весь біланс „сесії".

Словом — з великої хмари малий дощ. „Санація", пішла втертими шляхами по лінії: нехай буде, як бувало! А тільки було шуму, крику і галасу по всіх усюдах! Навіть наші політичні „чистоплотники" скрито затирали руки з радости, що — мовляв — угода a te porta. Очевидно, вони мусять бути розчаровані цим величавим „пшиком".

З львівської „палати панів".

Безсмертна міська репрезентація. — Клюби і кліки як товариства взаїмної адорації. — Демонстраційна резолюція.

Тимчасова міська рада у Львові — це класичний зразок колтунської „палати панів" і останній спомин старих, „добрих" часів. Вибрана перед 15 літами на основі старої, антидемократичної виборчої реформи, піддягла вона „регенерації" шляхом іменування на основі закулісового компромісу, а опісля „відно люкалася" і побільшувалася шляхом добровільної і самовтягальної кооптації. В ції іменування дісталося до цеї довічньої установи й кількох представників українського населення... для декорації. Та коли деякі з них пот. Онишкевич, о. Лежогубський) повмирали, то їх мандати заступлено — Поляками. — Очевидно, та сама перспектива виринала й перед останніми трьома українськими членами львівської „палати панів".

Клюби і кліки цеї непорушної установи поділилися сферами впливів і господарили по своїй вподобі, навіть не допускаючи можливости, щоби щонебудь — крім смерти — могло їх вирвати з осоружної рудери в ринку. Одначе тут усякі несподіванки виключені, бож на місце одних даний клюб (крім українців) запропонує й переведе кооптацію других своїх членів. У таких умовах про контролю господарки „батьків міста" й мови бути не може. Не диво, що та господарка розвивалася безконтрольно, а населення все більше вгиналося під тягарем безапинно ухвалюваних і накладаних податків.

Аж в останньому часі почали блукати вістки про можливість розпущення львівської „палати панів". Це примусило „батьків міста" рятуватися в публичній опінії. Висловом цього було внесення пепесівця Щирека на четверговому засіданні іменованої і кооптованої міської ради в справі її розвязання і розписання нових виборів з виключенням переходового часу з правит. комісарем, бо це був би крок безправний!

Це демонстраційно-оборонне внесення звучить:

„Рада м. Львова стверджує, що теперішня організація громадських самоврядувань в Галичині (в оригіналі — очевидно: „в Малопольсце") не відповідає найістотнішим умовинам, на яких повинна бути збудована автономія, а особливо через довговічність свого урядування і через те, що вони істнують переважно на основі номінації.

З огляду на те Рада звертається до уряду і сойму, щоб якнайскорше розписанням виборів на основі новітнього і демократичного виборчого права уможливили покликання до життя нового громадського самоврядування.

Рада м. Львова, горячо бажаючи відновлення міської репрезентації, з натиском підкреслює, що єдиною властивою дорогою, що веде до тієї мети, є дорога виборів самоврядної репрезентації зі збереженням основ автономії, устійнених у міському статуті".

Раді не лишалося нічого, як ухвалити цю демонстраційну резолюцію. Очевидно, ще більше горячо від неї бажає відновлення міської репрезентації на основі демократичного виборчого права все населення Львова; а в першу чергу українське.

Курціюс зрікся місії.

Маркс утворить уряд? — Нові вибори?

Берлін, 14. січня 1927.

Урядово повідомляють за посередництвом Вольфа: Нині вечером міністр д-р Курціюс зложив на руки през. Гінденбурга звіт про парл. положення, яке витворилося наслідком висланого до нього предсідником центрової фракції писемної заяви. Курціюс заявив, що всі старання його створити уряд парл. більшости з участю німецьких націоналістів слід уважати невдалими. През. Гінденбург застеріг собі свободу дальшого рішення.

Дуже правдоподібне, що місію утворення уряду президент доручить бувш. провідникові центру Марксові. Він утворив би уряд з представників нім.-національної партії, центра і демократів. Коли парлямент повалив би і цей уряд, през. Гінденбург підписав би негайно декрет про розвязання палати і розписання нових виборів.

Югославянсько-італійський конфлікт.

Льондон, 14. січня 1927.

„Дейли Кронікл" повідомляє кореспонденцією з Відня, в якій звертається увагу на поважний італійсько-югославянський конфлікт. Конфлікт цей може поширитися на Румунію і Мадярщину, а спричинений він заключенням італійсько-албанського пакту.

СРСР. відкликав свого представника з Ковна.

Льондон, 15. січня.

„Дейли Мейл" повідомляє, що большевицький уряд відкликав свого представника в Ковні Александровського.

Конфлікт Мексику зі Злуч. Державами.

Предложення посередництва.

Льондон, 14. січня 1927.

„Таймс" повідомляють, що в дипльоматичних колах Мексику кружляють чутки, начеб Аргентина, Бразилія і Чіле предложили своє посередництво в конфлікті між Мексиком і Злуч. Державами. Кажуть, що уряд Злуч. Держав відкликав свого амбасадора з Мексику. Державний секретар Келог заперечив чутку про відкликання амбасадора.

Париж, 14. січня 1927.

„Ексцельсіор" повідомляє з Мексику, що в місті Леон розстріляно 5 людей за те, що перейшли на бік католиків, а передтим вирвали їм язики.

Ґен. страйк і бойкот чужинців у Китаю.

Льондон, 14. січня.

Райтер повідомляє, що в Шанґаю вибух ґенеральний страйк і бойкот чужинців. Англійських жінок і дітей поміщено на англійській канонірці. В Шунг-Кінг евакуовано жінок і дітей. В Кію Кіянг почався страйк морської обслуги, кит. військо допускаються грабіжей. Там також організують ґен. страйк і бойкот чужинців. Південні війська заняли майно американської місії в Шао-Шу. Американські власти приказали місіонарям кинути Фу-Кієн.

Англійський кабінет у справі подій у Китаю.

Льондон, 14 січня.

Нині пополудні було перше цього року засідання кабінету. Темою нарад були події в Китаю.

Оборона Шанґаю.

Льондон, 14. січня 1927.

„Дейли Телеграф" повідомляє зі Шанґаю, що від хвилі, як там зявились американські кружляки, зачинається поволі здійснювати плян оборони Шанґаю. У Льондоні думають, що Шанґай станеться місцем поважних заворушень тому, що дуже богато агітаторів агітує там між тубільцями. Крім Японії і Франції мабуть Америка візьме участь в обороні Шанґаю.

Спалив жінку в печі?

Львів, 15. січня 1927.

Як ми вже повідомляли, жінка дозорця дому при вул. Пекарській 11. Паласа зникла десь ще в жовтні м. р. Підозріння впало на Паласа, що він жінку свою вбив і спалив у печі. Те саме зізнала і Паласова природна сестра, з якою Палас любився, а навіть вона мала від нього дитину. Поліція арештувала Паласа й веде слідство в цій загадочній справі.

Влом до „Труду".

Львів, 15. січня 1927.

Незнані люди вломилися вчора до жіночої робітні „Труд" у Ринку ч. 39. і розбили огнетревалу касу. В касі найшли всього лише 1 доляра, 70 сотиків і золотий медаль із австрійської вистави з 1909 року. Все те злодії забрали.

Смертельний скок з четвертого поверха.

Львів, 15. січня 1927.

З вікна на четвертім поверсі при вул. св. Антонія кинулась на вулицю 75-літня Емілія Фрід, емеритована учителька. Згинула на місці. Причиною самогубства було, що в з'явник камениці, військовий урядовець Таліс, хотів позбутися Фрідової. З жалю за Фрідовою хотіла пополнити самогубство її субльокаторка 70-літня Кобилякова; вона вже двічи намагалася пополнити самогубство. Кобиляковою заопікувались знакомі.

Біржа.

Гроші.

Курс доляра обнизився до 8·99—9·00. Банк Польський платив за доляри в готівці 8·95, Ню Йорк 8·98, швайцарський франк 173·37, італійську ліру 38·6, голяндський ґульден 3·9..., данську корону ·39·75, німецьку марку 212·62.

Радянська Україна.

В Українській Академії Наук.

Українська Академія Наук висилає велику зоольогічну експедицію до Усурійського краю.—Академія призначила на посаду редактора технічного відділу в інституті української наукової мови інж. Степана Риндика, теперішнього професора Українського Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова в Празі. Академія звернулася до Укрголовнауки (департамент вищої освіти при Народньому Комісаріяті Освіти) з проханням дати С. Риндикові в найкоротшому часі дозвіл повернутися на Україну.—Управителем секції історії українського письменства і науково-дослідної катедри мовознавства Укрголовнаука затвердила академика С. О. Єфремова.

„Банди" не переводяться.

При кінці грудня 1926 р. відбувся в полтавському окружному суді суд над „бандою", що оперувала в Кобеляцькому районі Полтавської округи. „Вісти" так і прозвали її „кобиляцькою бандою". Оперувала вона довгий час, бо від вересня минулого 1925 року аж до весни 1926 р. Нападала на радянські державні та кооперативні установи і на провідних комуністичних діячів. Не цуралася операцій на шляхах серед піль як і по селах та містечках. Ту оригінальну „банду" — а треба знати, що подібних їй на Україні нині не мало — зліквідували органи ДПУ. Наслідком ліквідації відбувся суд над 13 її учасниками. Провідників „банди" Германа, Прокопченка, Маслича і Тропака засудили на кару смерти через розстріл, що на більшовицькій мові звучить дуже лагідно: „засудили до найвищої міри соціяльного захисту". Інших співобвинувачених засудили на тюрму в ріжних речинцях. Деяких по відсидженні кари мають видалити поза межі Полтавщини. Найвищий суд цей вимір кари в цілости потвердив. Наслідком того засуд виконано.

НОВИНКИ.

— **„Еспанка".** Міська львівська рада рішила, що кожний випадок еспанки, який доводить до запалення легенів або оленочної треба зголосити у міськім фізикаті, під загрозою кари передбаченої в законі про заразливі недуги. Слід пригадати що хоча недуга „еспанки" є в нас лагідна, у січні вже були випадки смерти.

— **За рідну мову.** Одержуємо відпис такого документу: Rejestr karny. Starostwo powiatowe 1. 6. 834/2 / . Lwów 18/ 12 1926. Wielm. ks. Michałowi Banyczce grk. Proboszczowi w Szczercu. Przekr. § 1 ust. językowej popełnione przez prowadzenie korespondencji ze Starostwem w sprawach metryk. w języku ruskim. Ks. Michała Banyczkę zasądzam na podst. rozp. Min. spr. wewn. z 30. 9. 1857. dz. p. p. 198 za przekr. z § 1. u. t. językowej na grzywnę 200 zł. ewent. na karę 14 dni aresztu z wolnością rekursu, wnieść się mającego przez Starostwo do Województwa, w ciągu dni 3 licząc od dnia następnego po dniu doręcz. nia Lwów 1. 12. 1926. Łwsk ws. l., Rel. VI. ... sł. Ця „метрикальна" боротьба старости є справді гідною ілюстрацією, чим займаються органи польської влади із запалом хрестоносних культуртрегерів.

— **Нові вивіски.** Від двох днів появились поруч вивісок львівських шинків і деяких ресторанів офіціяльні малі таблички червоними буквами на білім тлі, які повідомляють прохожих, що в цьому льокалі можна купувати у роздріб алькоголь, а також його випивати. Треба признати, що патріотизм нової держави все ще сильно молодечий, коли не може відмовити собі приємности бачити біло-червону фарбу навіть на таких вивісках!

— **Темна хроніка.** Військовий суд розбирав справу повітового команданта в Золочеві Шмідта, обвинуваченого в хабарництві за звільнювання новобранців при бранці. Полковник Шмідт з походження Чех і з професії офіцир, ще з австрійської армії, виправдувався тим, що всі хабарі брала його жінка і то від тих, які давали самі, гадаючи, що вони звільнені не випадково, а завдяки заходам її. Розправа відкладена, бо покликані свідки розсіяні по світі, а деякі вже виперлись дав их зізнань. — Ще перед польськими святами, при кінці листопада, четверо львівських молодців, з деяким минулим, Чорський Затварницький, Борковський і Брось, придумали легкий спосіб відсвяткувати Різдво. З крамниці в ринку добули 4 курок, 7 индиків і 19 качок. При розділі добичі, щоби нікому не було кривди, навіть побилися ножем властителька крамниці, званої недуриної Кривда. Деякі признались до вини, інші випирались кажучи, що є умово недужі, але в результаті дістали від місяця до 5 місяців вязниці. — Два тижні дістала сторожиха з улиці Зварної, мов на глум, Сонешною, тому що з біди хотіла теж поторгувати своїм помешканням, себто двоюю тісною кімнатою. Не маючи місця на постійного комірника вона відступала свій кут принагідним любовним парам. — Львівські

аЇі працюють, як звичайно, з пересічним успіхом, збираючи всякі предмети від убрання, портфелів і годинників. — До цієї хроніки в льво втягнути теж дві малі пожежі: на Личаківській 100 і „під Дубом" з невсних причин.

— **Не хочуть дітей.** 78-літня служниця Фібіх, уродивши дитину в будинку П. К. О. на вул. Кохановського ч. 8., викинула її через вікно на подвір'я, на свгзров. Дитина вбита, мати поважно загрожена на здоровлю. — На вул. Петра Скарги ч. 1 найшли пятитижневого хлопця, підкиненого у воротах дому. Немовля лишилось під опікою сторожихи.

— **Вдова по жовнірі шукає його родини.** Українець Малик із Львова, що попав у полон підчас останньої війни і жив кілька літ на Сибірі, там оженився, помер і залишив жінку та сина, які живуть донині в селі Х., тобольської губернії. Вони шукають когонебудь з членів його родини; лист від них має п. Альбрехт, Пирів 11а.

— **Природна кар'єра.** Бувший директор департаменту мит і монополів міністерства скарбу у Варшаві, Е. Квятковський, ставився дуже вороже до державних монополів. Щоби ствердити непохитність своїх поглядів, тепер принняв він становище директора фабрики горілок Бачевського у Львові.

— **Катастрофи.** У Тернополі розбився військовий літак „Потез"; летун важко ранений. — У Катовицях у гуті „Бісмарка" вибухли гази; 20 робітників ранених. — У Клявзенбургу згоріло велике кіно „Уранія", а при цьому ще 25 домів. У Косенці (Італія) теж загорілось кіно; 15 ранених. — У Ревелі хтось підклав огонь під магазини з порохом, які вилетіли в повітря. Є богато жертв. Підозрівають комуністів.

— **З християнства на юдаїзм.** До варшавського рабінату зголосився артист-маляр, католик, що живе постійно в Тарнові, який заявив, що хоче вернутись до віри своєї матері, яка була жидівкою. Він уродився ще коли вона була незамужною і тому віддала його до католицького захисту на виховання, де його охрестили і дали чуже прізвище. Як не як, а цей маляр має або великий характер або пребуйну уяву.

— **Ідеальний державний устрій.** Варшавський „Глос Правди" розписав анкету на тему: Який політичний устрій відповідав би найкраще умовости та характерові новітнього громадянина Річипосполитої? На те питання дав дуже дотепну та розумну відповідь відомий польський письменник і критик Кароль Іжиковський: „Ідеальний державний устрій був би такий, з яким ми мали би якнайменше роботи: незамітний і некрикливий. Уся „влада" була би зредукована до ролі поліцая та трамваєвого кондуктора. „Політичні" новини в часописах — у відділі хроніки, друковані петітом, а на першім місці справи культурні, наукові, артистичні, товариські, винаходи, спорти, експедиції та експерименти".

— **Світова всячина.** Бувший радянський посол у Римі відвідав Горкого в Сорренто і спитав його, коли він вернеться в Росію. Горкий відповів: „Скінчу книжку і приїду. Своє шестидесятиліття хочу святкувати в батьківщині. Там уже писати навряд чи вдасться..." — Цими днями у Парижі взяли участь численні письменники та політики у великій прилюдній дискусії на нелегку тему: „Чи правила жидівської релігії нині зберігаються жидами? Чи можна бути одночасно добрим французом і сіоністом? Чи істнує жидівський націоналізм?" — У Москві зорганізували спеціяльну комісію для охорони могил письменників, артистів, музиків і діячів революції. — У ленінградських кінах так сильно розмножились блохи, що публика не в силі вже в них висидіти. Тому тепер почалась урядова дезинфекція цих святинь найновітнішого мистецтва. — Веселого збитка зробили злодії в Льондоні одному з начальників тайної поліції: обікравши його, щезли безслідно. — Відомий французький боксер Жорж Карпентіє, побитий у свій час американцем Демпсеєм, (якого теж переможено цього року), найшов собі нову професію: стає артистом „мюзік-голла".

Дописи.

Чортківщина. *(З освітнього руху. — Будова читальняних домів. — „Рідна Школа".)* Маємо в нашім повіті на всіх 44 громад 42 читальні „Просвіти", іншими словами — в останніх роках відновлено всі передвоєнні читальні в Чортківщині. В двох селах маємо ще попри читальні „Просвіти" й читальні „общества Качковського", але вони вже далеко не відграють тої ролі, що перед війною і стратили всяке значіння. В тих обох селах (Джурин і Біла) працюють дуже добре і гарно розвиваються як читальні „Просвіти", так і наші кооперативи. Загалом в повіті йде велика освітня робота. Так маємо 37 аматорських гуртків, що дали за останній рік до 200 вистав, а дальше 36 бібліотек і 15 читальняних хорів. Жаль тільки, що в повіті нема ні одної української орхестри. Також на курси неграмотних не звернено належної уваги, бо в мин. році влаштовано в цілому повіті ледви три такі курси. В цьому році слід присвятити цій преважній справі пильнішу увагу і влаштувати курси для неграмотних по можности в кожному селі. — Дуже добре стоїть у нас справа будови читальняних домів. Рівно 20 сіл має у нас свої власні читальняні доми, а у 8 селах пороблено вже відповідні приготування до будови. Потішаюче те, що більшість домів робить зовсім культурне враження і має звичайно велику салю на вистави і дві-три менші кімнати на крамницю, шодені сходини і т. п. В останньому часі збудовано, можна сказати, з нічого гарний читальняний будинок з великою театральною салею в колишній московфільській кріпости, а саме в селі Джурині. Знаменна річ, що як тут, так і в більшости сіл ініціятиву і всі заходи коло будови читальняних домівок узяли на себе виключно селяни. В тому слід добачувати й найкращу запоруку гарного розвитку читалень „Просвіти" по наших селах. — В останніх часах розвинув у нас живішу акцію в напрямі основування кружків по селах Повітовий Кружок „Рідної Школи" в Чорткові, якому слід також побажати якнайкращих успіхів у його праці, тимбільше, що на його плечах лежить удержання прив. української гімназії. Цей Кружок думає також поважно про будову власного дому для гімназії, на що має вже гарну площу і дещо готівки. Від енергії і послідовної праці наших людей в Чорткові й повіті залежатиме, чи прийдеться нам довго ждати на реалізацію цього проєкту, що матиме величезне значіння не тільки для Чортківщини, але й для всіх суміжних повітів.

З церковного життя.

Український церковний зїзд на Волині.

Делеґація трьох західних повітів Волині внесла до міністерства внутрішніх справ і міністерства віроісповідань прохання про дозвіл на скликання українського православного церковного зїзду зі всіх земель Польщі на Благовіщення 7. квітня 1927 р. в Луцьку. В урядових сферах у Варшаві до цієї справи поставилися прихильно.

На зїзд буде запрошене: 1) все духовенство, яке в церковній практиці приняло принцип української відправи богослуження; 2) по одному представникові від кожної парафії українізованої, або яка бореться за українізацію церкви; 3) двох делеґатів Луцького Братства; 4) по двох делеґатів від українських культурних організацій повітового значіння і 5) по одному представникові від українських часописів, які провадять постійно відділ церковно-православного життя.

В програму зїзду, між іншим, увіходять: 1) справоздання про сучасний стан релігійно-церковного життя українського народу в Польщі; 2) справоздання з місць; 3) задоволення релігійних потреб православного українського населення в справах: а) богослуження; б) навчання релігії в церкві, школі та поза школою; в) релігійної преси; г) комплектування духовників; 4) справа канонічного внутрішнього устрою православної церкви в Польщі; 5 справа церковної господарки; 6 вільні внески.

Повідомляючи про це, закликаємо українське громадянство без ріжниці станів чи партій поставитися уважно до цієї справи та заздалегідь уже намічати делегатів від кожної парафії, яка запровадила українську відправу церковних служб, або яка бореться за українізацію церкви. Просимо надіслати наперед точні назвиша та адреси делеґатів, а також заготовляти доклади по всім питанням нашого церковного життя. Всю переписку в справі зїзду направляти на адресу: д-р Річинський, Володимир Волинський, (Редакція журналу „На Варті").

Всячина.

Різдвяне чудо. Остання різдвяна льотерія в Еспанії змінила серед населення віру в чудеса дуже веселим способом. Є це льотерія, на якій можна виграти 15 міліонів пезетів за дуже дешевий льос. Льоси купують усі від королівської родини, аж до бідаків, які можуть купувати купони по 50 центімос. Такий льос має кожний вуличник, що сподіється стати мигком міліонером. У Кантабрійських горах живе бідний парох, завідуючий захистом для бідаків, який теж часто думає про гроші. І він звернув увагу на це головне джерело можливого „богацтва": льотерію. За 100 пезетів купив собі двацяту частину повного льосу. А що шастя потрібує часто прикладення людської руки, то він написав одночасно листа до директора державної льотерії, змалювавши йому бідноту власну і своїх бідаків, з таким закінченням: „і тому прошу вас, зробіть так, щоби на мій льос випала якась більша виграна. Вам буде це не важко, а Бог вам це винагородить. Мій льос має число 17229". Коли достойник прочитав це, він попав у лють. Так уявляє собі парох його функції і функціонування державної льотерії! І бідний священик був би напевне втратив свою посаду, якби високий урядовець не мав на своїм столі надто богато паперів і не забув про ображаючу супліку. Прийшло льосування на святий вечір. Люди з матеріяльною душею і ті, що ніколи не виграли на льотерії, ніколи не повірять, що як головну виграну витягнули льос з числом 17229, без помочі директора цієї льотерії. Бідний священик дістав 750.000 пезетів для своїх бідаків. Глибоко зворушений замачав перо і написав нового листа до згаданого директора: „Дорогий Друже! Тепер маю право так Вас назвати!.. Дякую Вам з усього серця за ласкаву поміч: Ви вшкварили це знаменито. Правда, що я й не рахував на таку суму, але грошей для бідаків ніколи нема за богато". І директор еспанської льотерії піниться далі з люти. Бо хто крім побожних йому повірить, що він тут ні при чому? А прецінь ми знаємо ще друге таке чудо: польський посол у Мадриді виграв на цій самій льотерії 60.000 долярів, хоча не потребує їх для бідаків.

Надзвичайні Загальні Збори

членів Інституту **„Руський Народний Дім" в Коломиї** відбудуться в Коломиї в неділю, дня 23. січня 1927 в салі „Народнього Дому" о год. 15-ій.

На порядку нарад:

Зміна статуту Товариства

Коли в означеному часі не явиться на Зборах скількість членів, потрібна до правосильности нарад, відбудуться о 16. год. того самого дня в тім самім місці і з тим самим порядком нарад другі Збори, які рішатимуть правосильно без огляду на число присутніх членів.

В Коломиї, дня 11. січня 1927.

1326 1—1 ЗАРЯД ТОВ-А.

Подяка.

Прибиті тяжким горем по втраті нашого найдорощого мужа, батька і дідуня бл. п. Миколи Данилюка, складаємо отсею дорогою щиру подяку Всім, що причинилися до звеличання похоронів помершого. В першу чергу дякуємо щиро Впр. Духовенству, що під проводом Впр. о. совітника Стека взяло участь у похоронах, а саме: Впр. Отцям: Вальницькому, Дуткевичеви, Др. Литвиновичеви, Мізюкови, Панькевичеви і о. Редемпт. Бородьови. Зокрема складаємо щиру подяку Впр. о. др. Фидеві за участь в похоронах і за прощальну промову в церкві. Дякуємо теж Вп. Братству катедральної церкви, Товариству св. от. Николая і всім, що віддали останню прислугу покійному. — Станиславів, в січні 1927. — **Жена, діти і внуки.**

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.